

Cyflenwi yng nghategoriâu athro ysgol

CGA yw'r rheoleiddiwr annibynnol ar gyfer y gweithlu addysg yng Nghymru. Rydym yn cofrestru athrawon a gweithwyr cymorth dysgu mewn ysgolion a sefydliadau addysg bellach, ynghyd ag ymarferwyr dysgu seiliedig ar waith a gweithwyr ieuentid /cymorth ieuentid cymwysedig. Mae'r holl ddata yn y crynodeb hwn yn deilio o Gofrestr Ymarferwyr Addysg CGA. Casglwyd y data a ddangosir ar 1 Mawrth 2022 (a 1 Mawrth ar gyfer y flwyddyn berthnasol lle nodir blynnyddoedd blaenorol).

1. Cyflenwi yng nghategori'r athro ysgol

1.1a Nifer yr athrawon cyflenwi

- Cyflenwi yw prif gyflogaeth 4,058 o'r rhai sydd wedi'u cofrestru yng nghategori'r athro ysgol.
- Mae 2,368 o'r rhain wedi'u cofrestru yn y categori athro ysgol yn unig ac mae 1,690 wedi'u cofrestru mewn categorïau eraill.
- O'r 4,058 sydd â chyflenwad fel eu prif gyflogaeth, mae 1,493 wedi'u cofrestru yn y categori gweithiwr cymorth dysgu ysgol (36.8%).
- Mae gan 1,491 o gofrestreion eraill gofnod o gyflogaeth fel athrawon cyflenwi yn ogystal â'u prif gyflogaeth mewn ysgol a gynhelir yng Nghymru, sydd heb ei gynnwys yn y ffigurau cyflenwi isod.

	2018		2019		2020		2021		2022	
	Nifer	%	Nifer	%	Nifer	%	Nifer	%	Nifer	%
Cyflenwi	4,693	13.1	4,759	13.4	4,635	13.2	4,222	12.1	4,058	11.5
Cyfanswm athro ysgol	35,929	100	35,545	100	35,171	100	34,766	100	35,256	100

1.1b Athrawon cyflenwi yn ôl math o gyflogaeth

Ers 2018, mae'r canran o weithwyr asiantaeth wedi codi 22.9%.

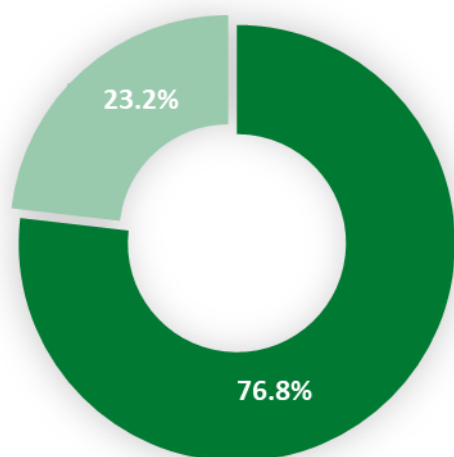
	Asiantaeth		Awdurdod lleol		Digyswllt/Arall		Cyfanswm	
	Nifer	%	Nifer	%	Nifer	%	Nifer	%
Mawrth 2018	2,743	58.4	1,715	36.5	235	5.0	4,693	100
Mawrth 2019	3,292	69.2	1,359	28.6	108	2.3	4,759	100
Mawrth 2020	3,313	71.5	1,246	26.9	76	1.6	4,635	100
Mawrth 2021	3,232	76.6	930	22.0	60	1.4	4,222	100
Mawrth 2022	3,301	81.3	716	17.6	41	1.0	4,058	100

Mae 'Digyswllt/Arall' yn cynnwys y rhai a gyflogir mewn gwahanol leoliadau addysgol (h.y. colegau addysg bellach, lleoliadau dysgu seiliedig ar waith). Wedi'u cynnwys hefyd yw'r rhai nad oes ganddynt asiantaeth neu awdurdod lleol penodol wedi'u rhestru ar eu cofnod.

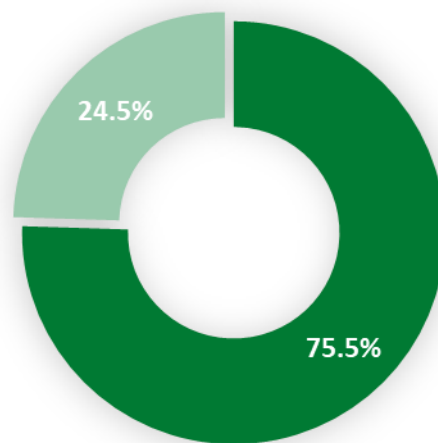
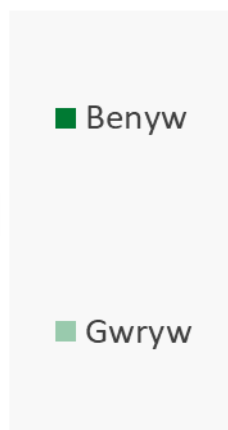
1.2a Athrawon cyflenwi yn ôl rhyw

Yn yr un modd â phob athro ysgol, mae dros 75% o athrawon cyflenwi yn fenywaidd.

	Cyfanswm nifer yr athrawon cyflenwi sy'n gymwys i ymarfer yng nghategori'r athro ysgol		Holl athrawon ysgol	
	Nifer	%	Nifer	%
Benyw	3,118	76.8	26,616	75.5
Gwryw	940	23.2	8,638	24.5
Heb ei nodi	0	0.0	2	0.0
Cyfanswm	4,058	100	35,256	100

Athrawon cyflenwi

Holl athrawon ysgol

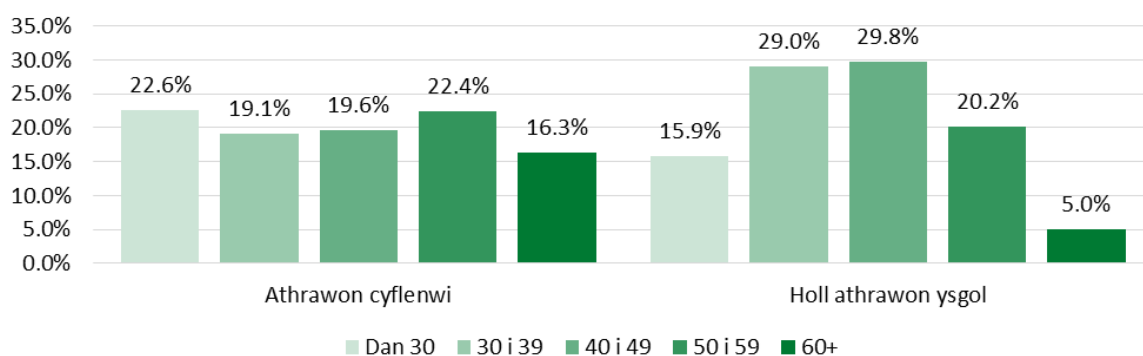
1.2b Athrawon cyflenwi yn ôl rhyw a chyflogaeth

	Asiantaeth		Awdurdod lleol		Digyswllt/Arall		Cyfanswm	
	Nifer	%	Nifer	%	Nifer	%	Nifer	%
Benyw	2,532	76.7	564	78.8	22	53.7	3,118	76.8
Gwryw	769	23.3	152	21.2	19	46.3	940	23.2
Heb ei nodi	0	0	0	0	0	0	0	0
Cyfanswm	3,301	100	716	100	41	100	4,058	100

1.3a Proffil oedran athrawon cyflenwi

Mae proffil oedran athrawon cyflenwi yn wahanol i broffil oedran athrawon ysgol. Yn benodol, mae athrawon cyflenwi o dan 30 oed neu dros 50 oed yn fwy cyffredin.

	Cyfanswm nifer yr athrawon cyflenwi sy'n gymwys i ymarfer yng nghategori'r athro ysgol		Holl athrawon ysgol	
	Nifer	%	Nifer	%
Dan 30	916	22.6	5,604	15.9
30 i 39	775	19.1	10,240	29.0
40 i 49	796	19.6	10,502	29.8
50 i 59	909	22.4	7,132	20.2
60+	662	16.3	1,778	5.0
Cyfanswm	4,058	100	35,256	100

1.3b Proffil oedran a chyflogaeth athrawon cyflenwi

	Asiantaeth		Awdurdod lleol		Digyswllt/Arall		Cyfanswm	
	Nifer	%	Nifer	%	Nifer	%	Nifer	%
Dan 30	849	25.7	66	9.2	1	2.4	916	22.6
30 i 39	659	20.0	112	15.6	4	9.8	775	19.1
40 i 49	645	19.5	142	19.8	9	22.0	796	19.6
50 i 59	713	21.6	186	26.0	10	24.4	909	22.4
60+	435	13.2	210	29.3	17	41.5	662	16.3
Cyfanswm	3,301	100	716	100	41	100	4,058	100

1.4a Hunaniaeth genedlaethol athrawon cyflenwi

O gymharu â holl athrawon ysgol, mae yna wahaniaethau ym mhroffil hunaniaeth genedlaethol athrawon cyflenwi. Yn bennaf, mae yna fwy o athrawon cyflenwi yn disgrifio eu hunain fel Prydeinig (32.4% o gymharu â 23.6%) a llai o athrawon cyflenwi yn disgrifio eu hunain fel Cymreig (53.8% o gymharu â 63.0%).

	Cyfanswm nifer yr athrawon cyflenwi sy'n gymwys i ymarfer yng nghategori athro ysgol		Holl athrawon ysgol	
	Nifer	%	Nifer	%
Prydeinig	1,316	32.4	8,320	23.6
Seisnig	278	6.9	1,996	5.7
Gwyddelig	25	0.6	178	0.5
Gwyddelig o Ogledd Iwerddon	4	0.1	12	0.0
Albanaidd	15	0.4	101	0.3
Cymreig	2,183	53.8	22,194	63.0
Nid wyf am i fy hunaniaeth genedlaethol gael ei chofnodi	63	1.6	292	0.8
Arall/anhysbys	174	4.3	2,163	6.1
Cyfanswm	4,058	100	35,256	100

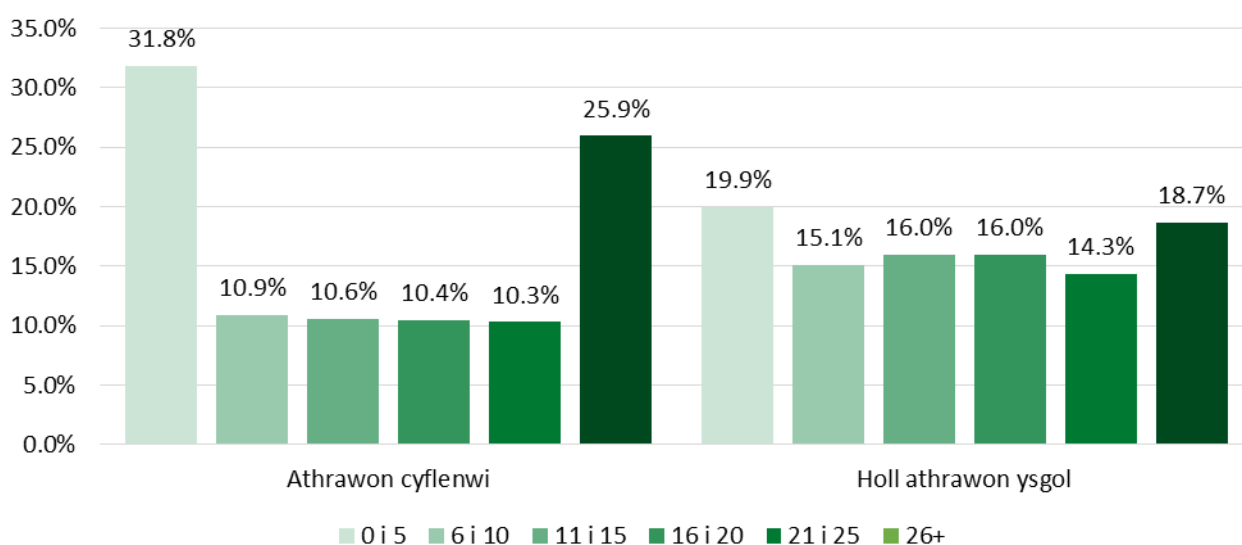
1.4b Athrawon cyflenwi yn ôl hunaniaeth genedlaethol a chyflogaeth

	Asiantaeth		Awdurdod lleol		Digyswllt/Arall		Cyfanswm	
	Nifer	%	Nifer	%	Nifer	%	Nifer	%
Prydeinig	1,098	33.3	206	28.8	12	29.3	1,316	32.4
Seisnig	236	7.1	38	5.3	4	9.8	278	6.9
Gwyddelig	21	0.6	3	0.4	1	2.4	25	0.6
Gwyddelig o Ogledd Iwerddon	4	0.1	0	0.0	0	0.0	4	0.1
Albanaidd	14	0.4	1	0.1	0	0.0	15	0.4
Cymreig	1,724	52.2	438	61.2	21	51.2	2,183	53.8
Nid wyf am i fy hunaniaeth genedlaethol gael ei chofnodi	52	1.6	10	1.4	1	2.4	63	1.6
Arall/anhysbys	152	4.6	20	2.8	2	4.9	174	4.3
Cyfanswm	3,301	100	716	100	41	100	4,058	100

1.5a Athrawon cyflenwi yn ôl nifer y blynyddoedd ers SAC

Mae'r rhan fwyaf (57.7%) o athrawon cyflenwi naill ai wedi ennill SAC lai na 5 blynedd yn ôl neu dros 25 blynedd yn ôl.

	Cyfanswm nifer yr athrawon cyflenwi sy'n gymwys i ymarfer yng nghategori athro ysgol		Holl athrawon ysgol	
	Nifer	%	Nifer	%
0 i 5	1,290	31.8	7,031	19.9
6 i 10	443	10.9	5,310	15.1
11 i 15	430	10.6	5,630	16.0
16 i 20	424	10.4	5,634	16.0
21 i 25	418	10.3	5,058	14.3
26+	1,053	25.9	6,593	18.7
Cyfanswm	4,058	100	35,256	100

1.5b Athrawon cyflenwi yn ôl nifer y blynyddoedd ers SAC a chyflogaeth

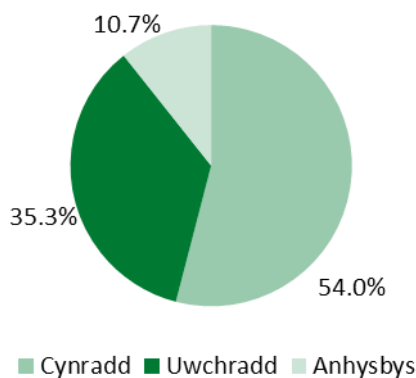
	Asiantaeth		Awdurdod lleol		Digyswllt/Arall		Cyfanswm	
	Nifer	%	Nifer	%	Nifer	%	Nifer	%
0 i 5	1,212	36.7	76	10.6	2	4.9	1,290	31.8
6 i 10	376	11.4	66	9.2	1	2.4	443	10.9
11 i 15	338	10.2	88	12.3	4	9.8	430	10.6
16 i 20	348	10.5	67	9.4	9	22.0	424	10.4
21 i 25	324	9.8	92	12.8	2	4.9	418	10.3
26+	703	21.3	327	45.7	23	56.1	1,053	25.9
Cyfanswm	3,301	100	716	100	41	100	4,058	100

1.6a Cyfnod hyfforddwyd athrawon cyflenwi ar ei gyfer mewn addysg gychwynnol athrawon

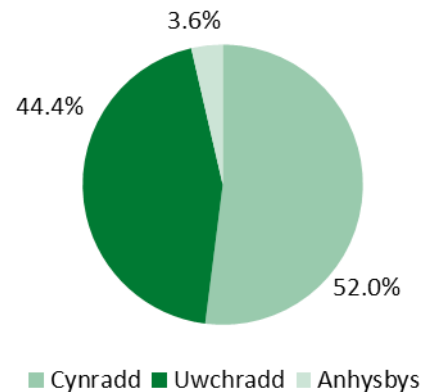
Mae dros hanner yr athrawon cyflenwi wedi cael hyfforddiant cynradd (54%).

	Cyfanswm nifer yr athrawon cyflenwi sy'n gymwys i ymarfer yng nghategori'r athro ysgol		Holl athrawon ysgol	
	Nifer	%	Nifer	%
Cynradd	2,193	54.0	18,339	52.0
Uwchradd	1,432	35.3	15,641	44.4
Anhysbys*	433	10.7	1,276	3.6
Cyfanswm	4,058	100	35,256	100

*Yn achos 433 o gofrestreion cyflenwi, nid yw'n hysbys pa gyfnod yr hyfforddwyd hwy ar ei gyfer. Enillodd y rhain SAC dros 20 blynedd yn ôl, felly nid yw'r wybodaeth wedi ei chofnodi ar gronfa ddata CGA.

% yr athrawon cyflenwi

% pob athro ysgol

1.6b Athrawon cyflenwi yn ôl cyfnod hyfforddwyd yn addysg gychwynnol athrawon a chyflogaeth

	Asiantaeth		Awdurdod lleol		Digyswllt/Arall		Cyfanswm	
	Nifer	%	Nifer	%	Nifer	%	Nifer	%
Cynradd	1,835	55.6	345	48.2	13	31.7	2,193	54.0
Uwchradd	1,186	35.9	225	31.4	21	51.2	1,432	35.3
Anhysbys*	280	8.5	146	20.4	7	17.1	433	10.7
Cyfanswm	3,301	100	716	100	41	100	4,058	100

1.7a Gallu athrawon cyflenwi o ran y Gymraeg

Mae canran is o athrawon cyflenwi (26.6%) wedi datgan eu bod yn rhugl neu'n weddol rugl yn yr iaith Gymraeg, o gymharu gyda gyda 33.2% o holl athrawon ysgol.

Yn gallu siarad Cymraeg	Cyfanswm nifer yr athrawon cyflenwi sy'n gymwys i ymarfer yng nghategori athro ysgol		Holl athrawon ysgol	
	Nifer	%	Nifer	%
Ydynt	1,068	26.6	11,691	33.2
Nac ydynt	2,972	73.2	22,586	64.1
Anhysbys	18	0.4	979	2.8
Cyfanswm	4,058	100	35,256	100

Mae canran uwch o fewn categori'r athro ysgol yn gallu gweithio drwy gyfrwng y Gymraeg o gymharu â chyfanswm nifer yr athrawon cyflenwi, (26.6% o gymharu â 20%).

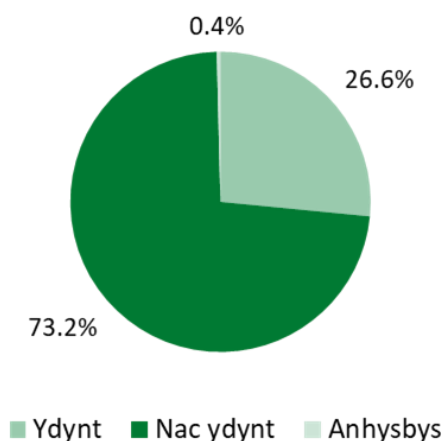
Yn gallu gweithio drwy gyfrwng y Gymraeg	Cyfanswm nifer yr athrawon cyflenwi sy'n gymwys i ymarfer yng nghategori athro ysgol		Holl athrawon ysgol	
	Nifer	%	Nifer	%
Ydynt	810	20.0	9,382	26.6
Nac ydynt	3,229	79.6	24,879	70.6
Anhysbys	19	0.5	995	2.8
Cyfanswm	4,058	100	35,256	100

Y cofrestrai sy'n datgan eu gallu o ran y Gymraeg.

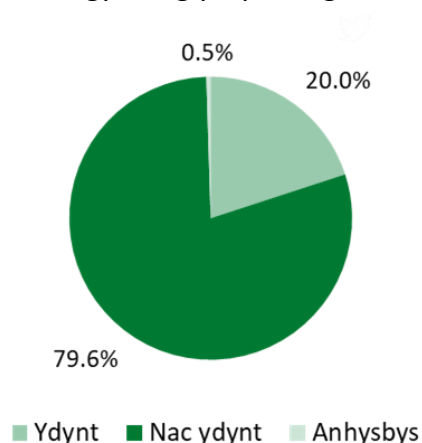
A ydych chi'n siaradwr Cymraeg? - atebont "Ydw" os oeddent yn ystyried eu bod yn rhugl neu'n weddol rugl yn y Gymraeg.

A ydych chi'n gweithio drwy gyfrwng y Gymraeg? - atebont "Ydw" os ydynt yn darparu addysg neu hyfforddiant yn y Gymraeg, neu'n teimlo'n hyderus i wneud hynny.

% yr athrawon cyflenwi yn ôl gallu'r Gymraeg

% yr athrawon cyflenwi yn ôl y gallu i weithio drwy gyfrwng y Gymraeg

1.7b Athrawon cyflenwi yn ôl eu gallu o ran y Gymraeg a chyflogaeth

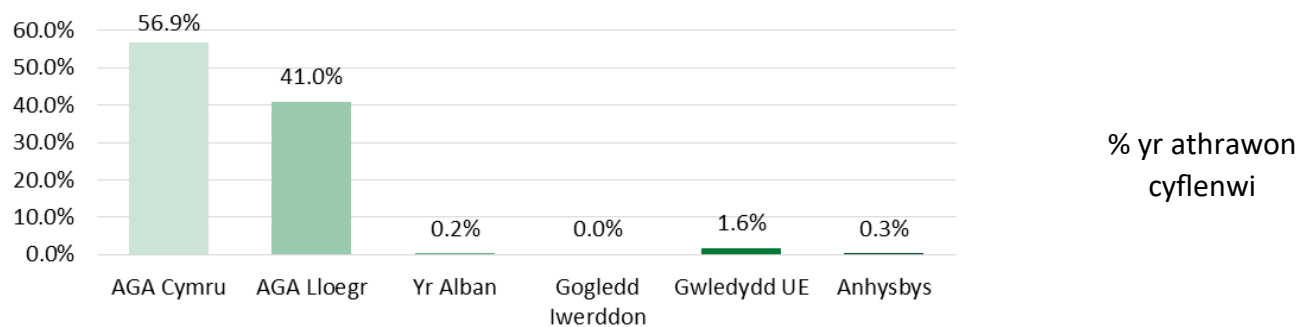
Yn gallu siarad Cymraeg	Asiantaeth		Awdurdod lleol		Digyswllt/Arall		Cyfanswm	
	Nifer	%	Nifer	%	Nifer	%	Nifer	%
Ydynt	669	20.3	379	52.9	10	24.4	1,058	26.1
Nac ydynt	2,618	79.3	333	46.5	31	75.6	2,982	73.5
Anhysbys	14	0.4	4	0.6	0	0	18	0.4
Cyfanswm	3,301	100	716	100	41	100	4,058	100

Yn gallu gweithio drwy gyfrwng y Gymraeg	Asiantaeth		Awdurdod lleol		Digyswllt/Arall		Cyfanswm	
	Nifer	%	Nifer	%	Nifer	%	Nifer	%
Ydynt	466	14.1	327	45.7	8	19.5	801	19.7
Nac ydynt	2,820	85.4	385	53.8	33	80.5	3,238	79.8
Anhysbys	15	0.5	4	0.6	0	0	19	0.5
Cyfanswm	3,301	100	716	100	41	100	4,058	100

1.8a Lleoliad addysg a hyfforddiant cychwynnol athrawon ar gyfer athrawon cyflenwi

Cafodd dros hanner yr athrawon cyflenwi eu hyfforddi yng Nghymru (56.9%).

	Cyfanswm nifer yr athrawon cyflenwi sy'n gymwys i ymarfer yng nghategori athro ysgol		Holl athrawon ysgol	
	Nifer	%	Nifer	%
AGA Cymru	2,307	56.9	25,673	72.8
AGA Lloegr	1,664	41.0	9,320	26.4
Yr Alban	10	0.2	35	0.1
Gogledd Iwerddon	0	0.0	6	0.0
Gwledydd eraill yr UE	66	1.6	184	0.5
Gwledydd tu allan yr UE	11	0.3	38	0.1
Cyfanswm	4,058	100	35,256	100

1.8b Athrawon cyflenwi yn ôl cyflogaeth a lleoliad addysg a hyfforddiant cychwynnol athrawon

	Asiantaeth		Awdurdod lleol		Digyswllt/Arall		Cyfanswm	
	Nifer	%	Nifer	%	Nifer	%	Nifer	%
AGA Cymru	1,867	56.6	420	58.7	20	48.8	2,307	56.9
AGA Lloegr	1,350	40.9	294	41.1	20	48.8	1,664	41.0
Yr Alban	9	0.3	1	0.1	0	0	10	0.2
Gogledd Iwerddon	0	0	0	0	0	0	0	0
Gwledydd eraill yr UE	64	1.9	1	0.1	1	2.4	66	1.6
Gwledydd tu allan yr UE	11	0.3	0	0	0	0	11	0.3
Cyfanswm	3,301	100	716	100	41	100	4,058	100

1.9a Statws athrawon cyflenwi o ran Sefydlu

Mae Sefydlu statudol wedi bod yn ofyniad yng Nghymru er Medi 2003 ac mae'n berthnasol i bob athro ysgol a enillodd eu statws athro cymwysedig (SAC) ar ôl 1 Ebrill 2003. Mae statws sefydlu wedi'i seilio ar wybodaeth a dynnwyd o'r Gofrestr ym Mawrth 2022.

	Cyfanswm nifer yr athrawon cyflenwi sy'n gymwys i ymarfer yng nghategori'r athro ysgol		Holl athrawon ysgol	
	Nifer	%	Nifer	%
Llwyddo	1,546	38.1	19,152	54.3
Heb gwblhau eto	849	20.9	2,592	7.4
Estynnwyd y cyfnod sefydlu	8	0.2	25	0.1
Wedi'u heithrio	1,655	40.8	13,487	38.3
Methu	0	0.0	0	0.0
Cyfanswm	4,058	100	35,256	100

1.9b Athrawon cyflenwi yn ôl eu statws Sefydlu a chyflogaeth

	Asiantaeth		Awdurdod lleol		Digyswllt/Arall		Cyfanswm	
	Nifer	%	Nifer	%	Nifer	%	Nifer	%
Llwyddo	1,307	39.6	232	32.4	7	17.1	1,546	38.1
Heb gwblhau eto	793	24.0	51	7.1	5	12.2	849	20.9
Estynnwyd y cyfnod sefydlu	8	0.2	0	0.0	0	0	8	0.2
Wedi'u heithrio	1,193	36.1	433	60.5	29	70.7	1,655	40.8
Methu	0	0	0	0.0	0	0.0	0	0
Cyfanswm	3,301	100	716	100	41	100	4,058	100

Nodiadau

1. Casglwyd y data yn y crynodeb hwn o Gofrestr Ymarferwyr Addysg CGA ar 1 Mawrth 2022.
2. Fodd bynnag, caiff y wybodaeth am gyflogaeth ei thynnu o'r Gofrestr ym Mai 2022 yn dilyn y broses adnewyddu ffioedd i sicrhau bod y wybodaeth am gyflogaeth mor gyflawn â phosibl.
3. Dangosir nifer y cofrestreion fel rhai gwirioneddol yn hytrach na chyfwerth ag amser llawn.
4. Mae cofrestreion cyflenwi yng nghategori'r athro ysgol yn cael eu cyfrifo unwaith yn unig, ni waeth faint o gyflogwyr y byddant yn gwneud gwaith cyflenwi iddynt.
5. O ran cyflogaeth, pe bai, er enghraifft, gan gofrestrai yng nghategori'r athro ysgol gofnodion cyflogaeth lluosog, e.e. rôl athro ysgol mewn awdurdod lleol a rôl athro cyflenwi ar gyfer asiantaeth, byddai rôl yr athro ysgol mewn awdurdod lleol yn cael blaenoriaeth fel prif gyflogaeth ac, felly, ni fyddai'r cofrestrai'n cael ei gynnwys yn y ffigurau cyflenwi; nodwyd hyn yn yr adrannau perthnasol.
6. Os bydd cofrestreion yn gweithio i fwy nag un cyflogwr, y cofnod cyflenwi cyntaf a ddelir sy'n cael ei ddefnyddio. O ganlyniad, mae rhai cofrestreion yn cael eu cyflogi ar sail cyflenwi gydag asiantaeth a chydag awdurdod lleol.
7. Ar gyfer rhai adrannau, cymharwyd yn erbyn categorïau'r athro ysgol a'r gweithiwr cymorth dysgu mewn ysgol yn eu cyfanrwydd. Mae ystadegau pellach ar gyfer y ddau gategori i'w gweld yng Nghrynodeb Ystadegau 2022, sydd ar gael ar www.cga.cymru.
8. Efallai na fydd canrannau'n dod i gyfanswm o 100 oherwydd talgrynnu.

Cysylltu â ni

Ymholiadau'r cyfryngau: cyfryngau@cga.cymru

Ymholiadau eraill / adborth: ystadegau@cga.cymru

Ffoniwch: 029 2046 0099
